

Pregled makroekonomskih teorija

Prof.dr Maja Baćović

16/05/2019.

Džon Majnard Kejnz

- Opšta teorija zaposlenosti, kamate i novca (1936)
- Naglasak na efektivnoj tražnji (agregatna tražnja)
- Odnos potrošnje i dohotka, multiplikator, preferencija likvidnosti
- „Na dugi rok, svi smo mrtvi“ (Kejnz)

Neoklasična sinteza

- Paul Samjuelson (50-te godine XX vijeka)
- Sinteza svih prethodnih vrijednih teorijskih postuplata i savremene teorije utvrđivanja dohotka

IS-LM model

- Džon Hiks i Alvin Hansen

Teorije potrošnje, investicija i tražnje za novcem

- Teorija potrošnje (Franko Modigliani i Milton Friedman), značaj očekivanja prilikom donošenja tekućih odluka o potrošnji
- Teorija investicija (James Tobin), odnos između sadašnje vrijednosti profita i investicija
- Teorija tražnje za novcem (James Tobin), izbor između različitih vrsta aktive, zasnovan na likvidnosti, prinosu i riziku

Teorije rasta

- Robert Solow (1956)
- Uloga štednje i tehnološkog napretka

Makroekonomski modeli

- Lawrence Klein, prvi makroekonomski model (50-te godine XX vijeka)
- Proširena IS relacija
- Razvoj nacionalnih računa omogućio je dalji razvoj makroekonomskog modeliranja

Makroekonomski modeli

- Lawrence Klein, prvi makroekonomski model (50-te godine XX vijeka)
- Proširena IS relacija
- Razvoj nacionalnih računa omogućio je dalji razvoj makroekonomskog modeliranja

Monetaristi – Milton Friedman

- Rasprave sa kejnzijancima
 - Efikasnost monetarne politike u odnosu na fiskalnu politiku
 - Filipsova kriva
 - Uloga politike u ekonomiji

Implikacije racionalnih očekivanja

- Lukasova kritika – kritika makroekonomskih modela (varijable u modelima su zasnovane na prošlim kretanjima)

Nova klasična ekonomija i teorija realnih poslovnih ciklusa

- Edward Prescott
- Modeli realnih poslovnih ciklusa

Nova kejnzijanska ekonomija

- Mehanizam određivanja plata
- Nesavršenost na kreditnim tržištima
- Nominalna rigidnost

Nova teorija rasta

- Ekonomija obima
- Tehnološki progres

Zajednička uvjerenja

- U kratkom roku, promjene agregatne tražnje utiču na proizvodnju
- U srednjem roku, proizvodnja se vraća na svoj prirodni nivo, koji zavisi od prirodne stope nezaposlenosti, stoka kapitala i tehnološkog nivoa
- Na dugi rok, akumulacija kapitala i tehnološki napredak određuju proizvodnju
- Monetarna politika u kratkom roku utiče na proizvodnju, ali ne u srednjem i dugom roku. Viša stopa rasta novca dovodi do inflacije
- Fiskalna politika ima efekte u svim rokovima. Veći deficit povećava proizvodnju u kratkom roku, ali ne u srednjem roku. U dugom roku, deficit će uticati na smanjenje akumulacije kapitala i proizvodnje